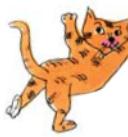

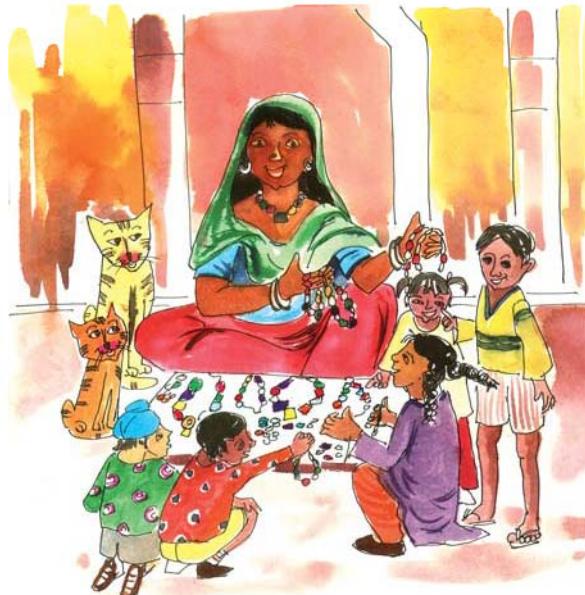
૧૨

આપો અને લો

કિનારી બજારમાં મોતી દ્વારા વેચે છે. તે છૂટાં મોતી અને ૧૦ મોતીનો હાર વેચે છે. રાજીઆને ૧૨ મોતી જોઈએ છે. તેથી કિનારી તેને એક હાર વેચે અને બે છૂટાં મોતી આપે છે.

હવે બીજા બાળકો કેટલા હાર અને કેટલા છૂટાં મોતી લે છે તે તમે શોધો.

	મોતી	૧૦ મોતીનો હાર	છૂટાં મોતી
રાજીઆ	૧૨		૦૦
રીમા	૧૭		
આરીફ	૨૪		
સૌનુ	૩૫		
સીમર	૩૯		

રીમા અને રાજીયાએ લેગા મળીને કેટલાં મોતી લીધાં ?

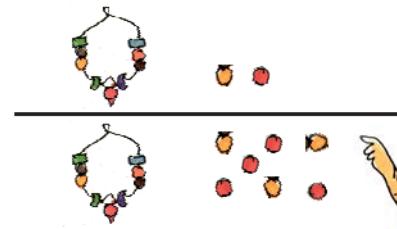

બાળકોને મોતી, દીવાસળી, બટનનો ઉપયોગ કરીને ૧૦ નાં જૂથ બનાવવા પ્રોત્સાહિત કરો. આ મહાવરો તેમની સમજ મજબૂત કરવા મદદરૂપ બનશે.

રાજીઆ

રીમા

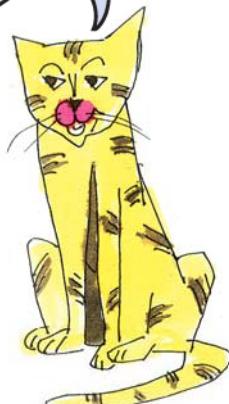
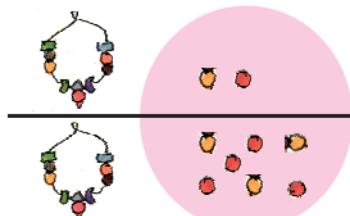
હં.... મ! રાજીઆ પાસે એક
હાર અને બે છૂટાં મોતી છે.
રીમા પાસે એક હાર અને
સાત છૂટા મોતી છે.

બરાબર ! તમે તેને આ
મુજબ લખી શકો છો..

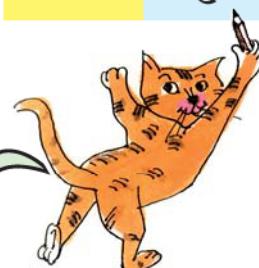
$$\begin{array}{r}
 \begin{array}{c} \text{necklace} \\ - \end{array} & \begin{array}{c} \cdot \\ 2 \end{array} \\
 + & \begin{array}{c} 1 \\ 1 \end{array} & \begin{array}{c} 7 \\ \hline 9 \end{array}
 \end{array}$$

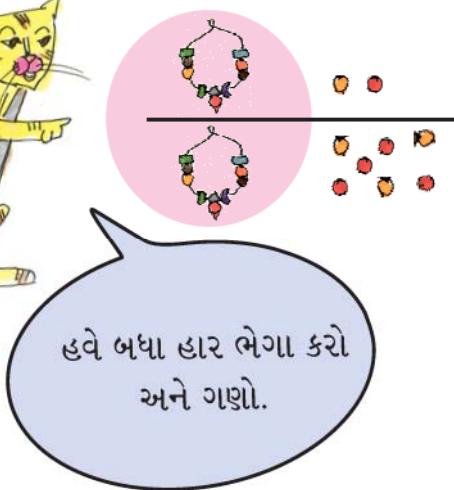
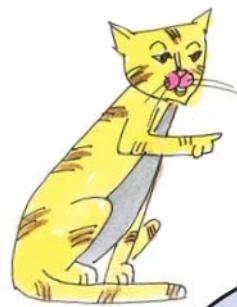
પહેલાં આપણે છૂટા મોતી
ભેગા કરીએ અને ગણીએ.

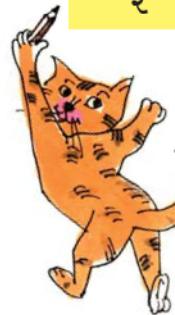
$$\begin{array}{r}
 \begin{array}{c} \text{necklace} \\ - \end{array} & \begin{array}{c} \cdot \\ 2 \end{array} \\
 + & \begin{array}{c} 1 \\ 1 \end{array} & \begin{array}{c} 7 \\ \hline 6 \end{array}
 \end{array}$$

૬ છૂટાં મોતી છે,
તેથી આ ખાનામાં હું
૬ લખું છું.

	.
૧	૨
૧	૭
૨	૮

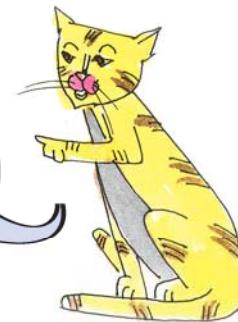

બે હાર છે. તેથી હું
આ ખાનામાં
૨ લખું છું.

મને જવાબ મળી ગયો.
રાજીઆ અને રીના પાસે ૨
હાર અને ૮ છૂટાં મોતી છે.

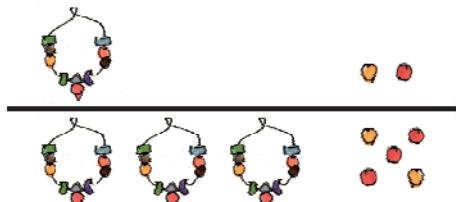
સાચો જવાબ !
રાજીઆ અને રીમા પાસે
કુલ ૨૮ મોતી છે.

મહાવરાનો સમય

* રાજીઆ અને સોનુએ કેટલાં મોતી લીધાં ?

રાજીઆ
સોનુ

	.
૧	૨
૩	૫

રાજીઆ અને સોનુએ _____ મોતી લીધાં છે.

એક વધારાનો હાર

રીમા અને આરીફ લીધેલા મોતી

રીમા

આરીફ

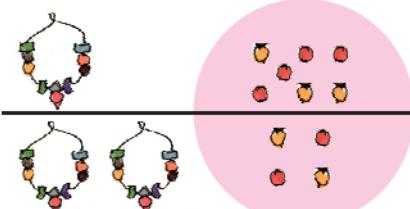

બરાબર !
હવે ઉમેરો

	.	
9	9	
+ 2	4	

રીમા પાસે 9 મોતી
અને આરીફ પાસે 24
મોતી છે.

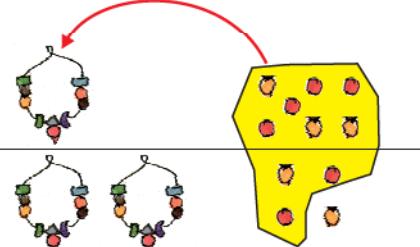
મારે પહેલાં બધાં
છૂટાં મોતી જ
ગાશવાં પડશે.

11 છૂટાં મોતી
છે તો હું વાદળી
ખાનામાં શું લખું ?

	.	
9	9	
+ 2	4	

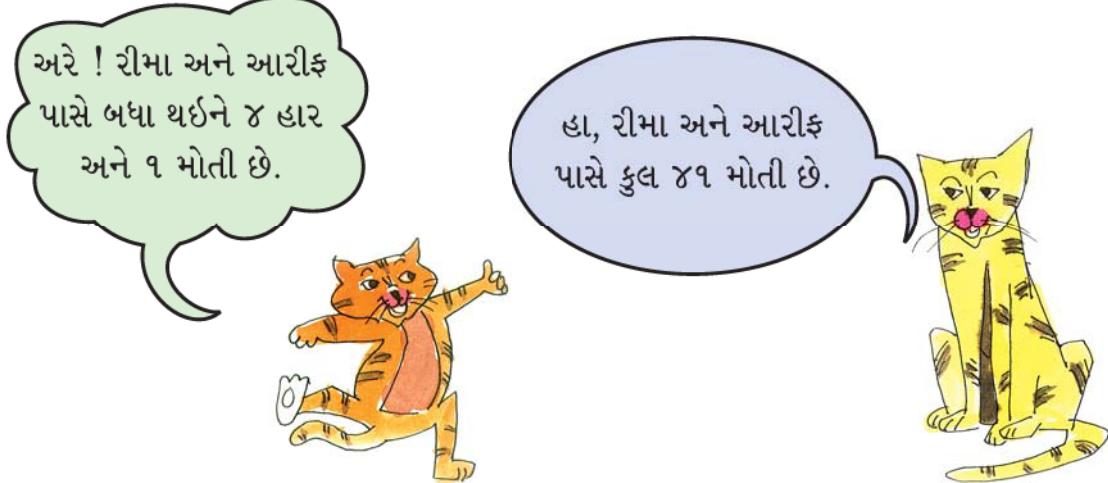
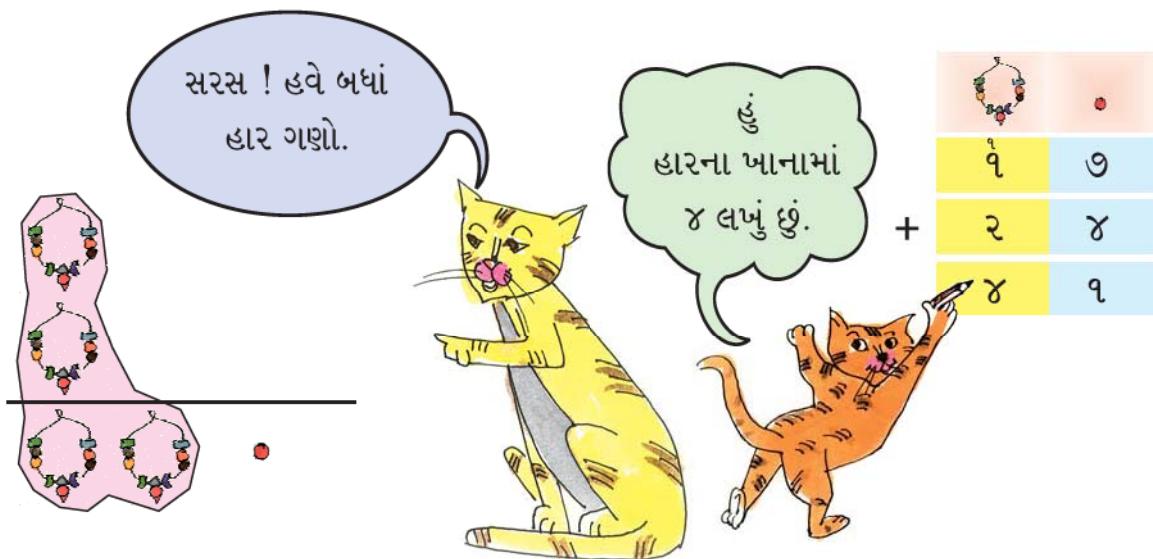
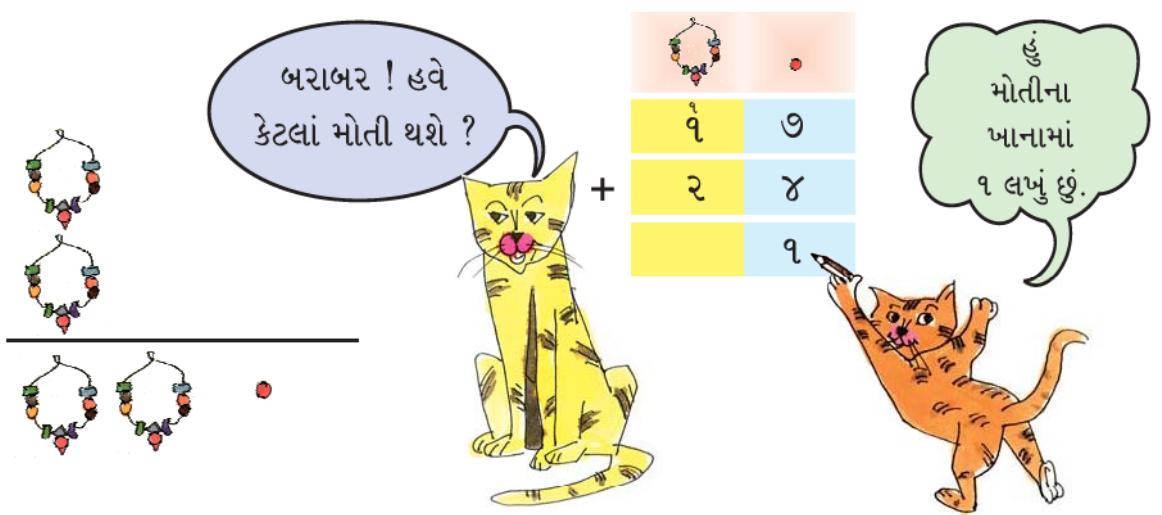
10 છૂટાં મોતી એક હાર બનાવે છે.
બરાબર? તેથી 1 હાર વધુ ઉમેરો.

૮૩

વધારાનો એક હાર
યાદ રાખવા હું
નાનો 1 લખું છું.

	.	
9	9	
+ 2	4	

હું બીજ રીતે ખૂબ ઝડપથી કરી શકું.
સરળ રીતે ! જો આરીફ ત રીમાને
આપી દે તો, રીમા પાસે ૨૦ થાય.
આરીફ પાસે ૨૧ થાય.
તેથી $૨૦ + ૨૧ = ૪૧$

તમે તેને અન્ય રીતે કરી શકો ?

લખીને અને લખ્યા વગર પણ ઉમેરો
તેમની પાસે કુલ કેટલાં મોતી છે ?

અ)

		.
રીમા	૧	૭
સોનુ +	૩	૫

_____ મોતી

બ)

		.
આરીફ	૨	૪
રાજીઆ +	૧	૨

_____ મોતી

કેટલાં વધારે મોતી છે ?

અ)

		.
સોનુ	૩	૫
આરીફ -	૨	૪

સોનુ પાસે આરીફ કરતાં _____
વધુ મોતી છે.

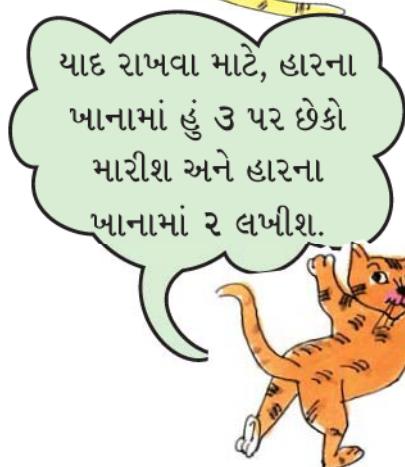
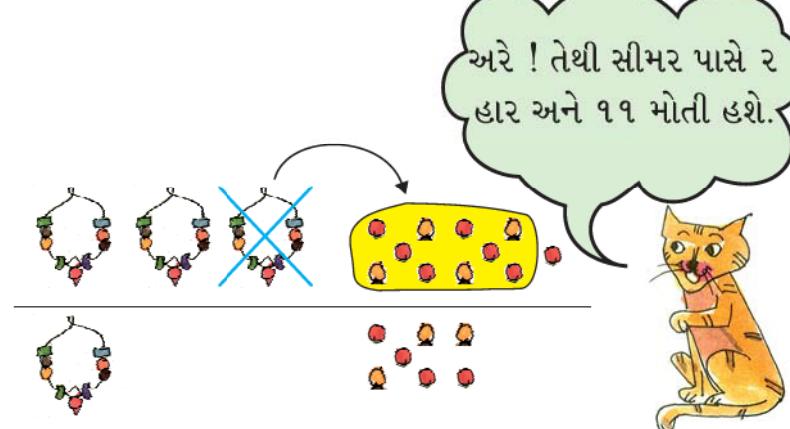
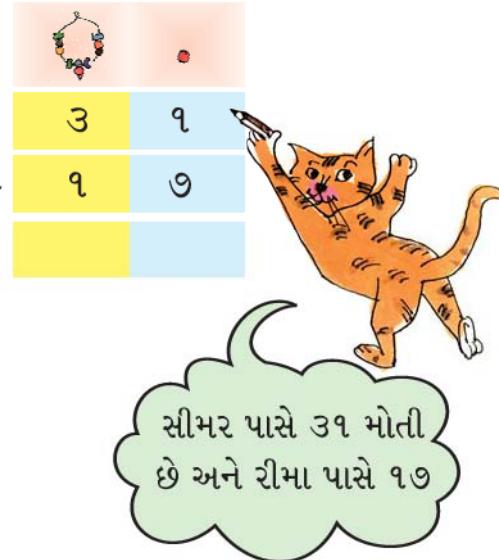
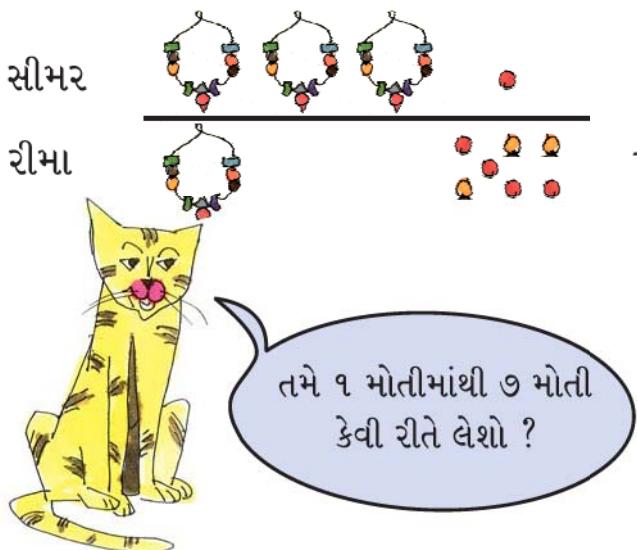
બ)

		.
આરીફ	૨	૪
રાજીઆ -	૧	૨

આરીફ પાસે રાજીઆ કરતાં _____
વધુ મોતી છે.

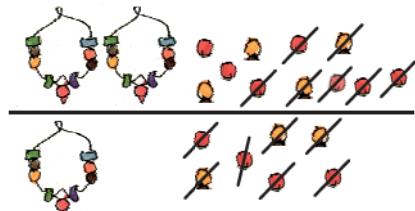
ક) સીમર પાસે રીમા કરતાં કેટલાં વધુ મોતી છે ?

હવે સરળ થઈ ગયું. તમે ૧૧
મોતીમાંથી ૭ લઈ શકો છો.

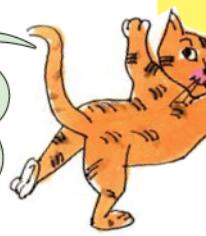

સીમર
રીમા

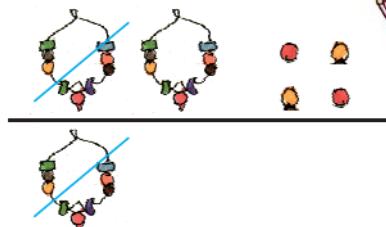
	•	
૨	૩	૧૧
-	૧	૭
		૪

હા! મે મોતીના
ખાનામાં ૪ લખ્યા છે.

તે ઝડપથી લખ્યું !

હવે ૨ હારમાંથી ૧ હાર લો.

	•	
૨	૩	૧૧
-	૧	૭
	૧	૪

મે હારના ખાનામાં
૧ લખ્યો છે.

સીમર પાસે રીમા કરતાં ૧ હાર
અને ૪ મોતી વધુ છે.

હં... ! સીમર પાસે રીમા
કરતાં ૧૪ મોતી વધુ છે.

મહાવરાનો સમય : તમારા મનમાં પણ કરો.

- * તનીષા પાસે ૧૭ પેન્સિલ છે. સિયા પાસે ૨૫ પેન્સિલ છે. બધી મળીને કુલ કેટલી પેન્સિલ છે?

તનીષા	૧	૭
સિયા	૨	૫

જો સિયા તે પેન્સિલ આપે તો
તનીષા પાસે ૨૦ થાય. સિયા પાસે
૨૨ પેન્સિલ થાય. $20 + 22 = 42$
નો સરવાળો કરવો સરળ છે.

- * મુનીજાના વર્ગમાં ૧૩ અંગ્રેજ વાર્તાની ચોપડી અને ૨૨ હિન્દી વાર્તાની ચોપડી છે. બધી થઈને વાર્તાની કુલ કેટલી ચોપડી થાય?

૧	૩
૨	૨

- * સાક્ષી પાસે ૨૩ ફળ હતાં. તેણે ૧૫ ફળ ખાધાં. તેની પાસે કેટલાં ફળ વધ્યાં?

૨	૩
૧	૫

- * દલજિત પાસે ૩૫ લખોટી છે. અરવિંદ પાસે ૨૫ લખોટી છે. તેમની પાસે કુલ કેટલી લખોટી થાય?

૩	૫
૨	૫

- * નિશા પાસે ૩૨ બંગડી છે. સુખી પાસે ૧૬ બંગડી છે. નિશા પાસે કેટલી વધારે બંગડી છે?

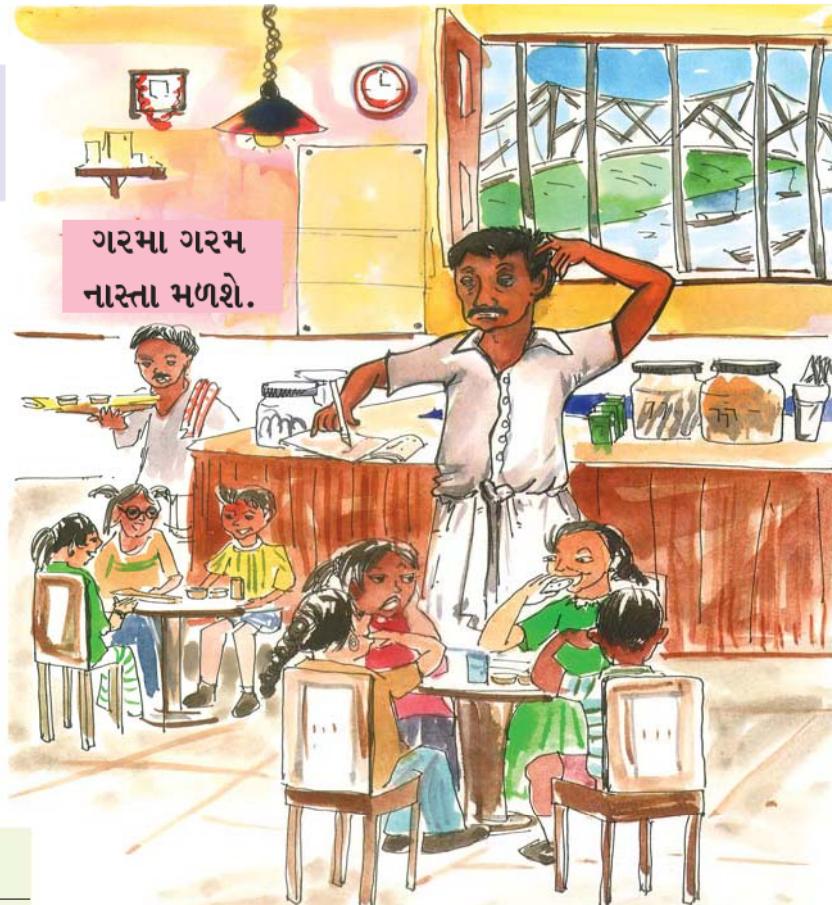
૩	૨
૧	૬

વેન્કટેશની નાસ્તાની દુકાન (કેન્ટીન)

વેન્કટેશને બીલ બનાવવામાં
મદદ કરો.

ગરમા ગરમ
નાસ્તા મળશે.

	રૂપિયા
ઢોસા	૨૩
ઉત્પમ	૨૮
કુલ	

	રૂપિયા
ઈડલી	૧૫
કુંઝી	૮
કુલ	

	રૂપિયા
દહીંવડા	૨૫
પુલાવ	૧૮
કુલ	

	રૂપિયા
સુપ	૨૭
નૂરલ્સ	૧૫
કુલ	

આ પ્રકરણમાં સરવાળા અને બાદબાકી માટેના પ્રમાણિત સૂત્રોને કેટલાંક દાખાંતોનો ઉપયોગ કરીને સમજાવવામાં આવ્યા છે તેમ છતાં એ વસ્તુ પર ભાર મૂકવો જોઈએ કે, માત્ર સૂત્રોનો અભ્યાસ બાળકોને પ્રક્રિયાની સમજ વિકસાવવામાં મદદરૂપ થતો નથી. આ માટે તેમને ઘણા બધા વ્યવહાર કોયડા આપવા જોઈએ અને તેને ઉકેલવાની વિવિધ રીતે શોધવા તેમને પ્રોત્સાહિત કરવા જોઈએ.

હવે ખરીદીનો સમય છે !

અરે ! તું ફરીથી !
વધારે ગૃહકાર્ય ?

ના, આ વખતે મારે ૮
પેન્સિલ અને ૫ રબર
ખરીદવાં છે.

ચોક્કસ ! પેન્સિલની કિંમત ૧૬
રૂપિયા અને રબરની કિંમત ૧૫
રૂપિયા છે.

હમ.... મ !

૧૬ રૂપિયા એટલે ૧૦
રૂપિયાની એક નોટ અને
૧ રૂપિયાના છ સિક્કા.

तेथी, हुं तेने आ
रीते लभी शक्क.

₹	१	६
₹	१	५

+

हुं बधा सिक्का भेगा करुं.
११ सिक्का थाय. तेथी
१० रुपियानी —
नोट अने १ रुपियानो
१ सिक्को थाय. .

₹	१	६
₹	१	५
		१

+

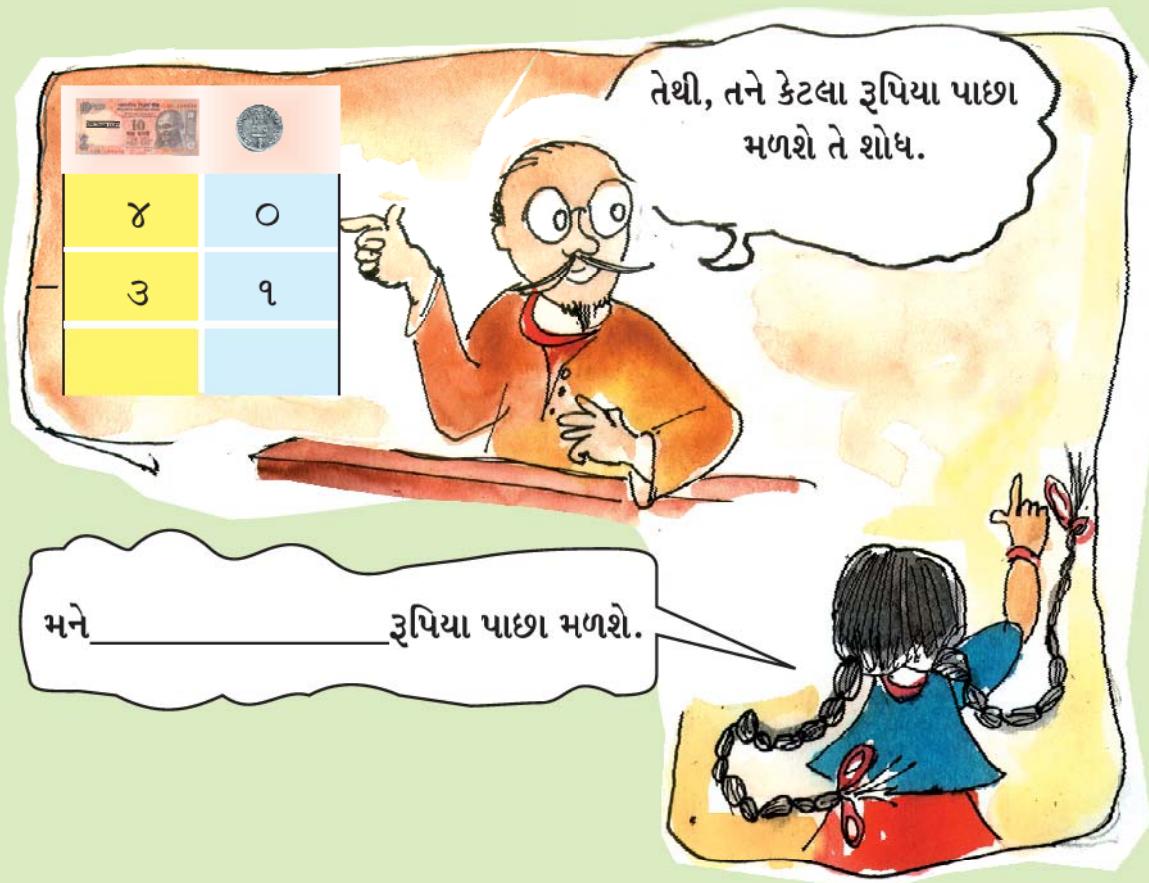
भूब सरस! हवे तुं ज्ञेई शक्के
छ के बधी थईने उ नोट छे.

₹	१	६
₹	१	५
	३	१

+

બાળકોએ તેમની રમવાની ચલણી નોટ દોરીને બનાવવી. તેમને આવા વિવિધ મહાવરા કરાવવા અને સાદી ગણતરીની રમત રમાડવી જોઈએ.

મહાવરાનો સમય

* શેખર પાસે તર રૂપિયા છે. તેણે ૧૭ રૂપિયાનો દડો ખરીદ્યો. તેની પાસે કેટલા રૂપિયા વધ્યા?

3	2
-	
1	7

મારી પાસે સરળ રસ્તો છે. જો હું તર માંથી ૨ સિક્કા લઈ લાઉં અને ૧૭ માંથી ૨ સિક્કા લઈ લાઉં તો મારી પાસે ૩૦-૧૫ વધે.

* સોનીએ ૨૪ રૂપિયાના બિસ્કીટ ખરીદ્યા અને ૧૬ રૂપિયાનું ચીપ્સનું પેકેટ ખરીદ્યું. તેણે કેટલા રૂપિયા આપવા પડશે?

2	4
+ 1	6

લખ્યા વગર ગણવાનો પ્રયાસ કરો.

* ફંટૂશ પાસે ૬૪ રૂપિયા હતા. તેણે ૩૮ રૂપિયા મેળામાં વાપર્યા. તેની પાસે કેટલા રૂપિયા વધ્યા હશે?

6	4
- 3	8

લખ્યા વગર ગણવાનો પ્રયાસ કરો.

